

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-673/15

**Guardian Europe Sàrl
proti**

Evropské unii, zastoupené Evropskou komisí a Soudním dvorem Evropské unie

„Mimosmluvní odpovědnost – Zastoupení Unie – Promlčení – Zmaření právních účinků konečného rozhodnutí – Upřesnění žaloby – Přípustnost – Článek 47 Listiny základních práv – Přiměřená lhůta soudního rozhodování – Rovné zacházení – Majetková újma – Vzniklé ztráty – Ušlý zisk – Nemajetková újma – Příčinná souvislost“

Shrnutí – rozsudek Tribunálu (třetího rozšířeného senátu) ze dne 7. června 2017

- Evropská unie – Zastupování před unijními soudy – Žaloba na náhradu škody proti Unii směřující k získání náhrady újmy údajně vzniklé z důvodu nepřiměřené délky řízení před Tribunálem Unie – Zastoupení Unie Soudním dvorem Evropské unie*
(Článek 13 SEU, čl. 17 odst. 1 SEU a článek 19 SEU; čl. 256 odst. 1 SFEU, články 268 a 335 SFEU a čl. 340 druhý pododstavec SFEU)
- Žaloba na náhradu škody – Promlčecí lhůta – Počátek – Odpovědnost na základě nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování unijními soudy – Datum vyhlášení dotčeného rozsudku*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU; statut Soudního dvora, článek 46 a čl. 53 první pododstavec)
- Žaloba na náhradu škody – Promlčecí lhůta – Počátek – Odpovědnost na základě individuálního aktu – Datum, kdy se projeví škodlivé účinky aktu*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU; statut Soudního dvora, článek 46)
- Žaloba na náhradu škody – Promlčecí lhůta – Přerušení – Nemajetková újma spojená s poškozením dobrého jména – Průběžně vznikající škoda – Rozhodná data*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU; statut Soudního dvora, článek 46)
- Žaloba na náhradu škody – Autonomie ve vztahu k žalobě na neplatnost – Meze – Návrh na náhradu další újmy, jež vyplývá z rozhodnutí Komise zrušeného rozsudkem unijního soudu a jež má odlišný charakter od újmy, která může pramenit z nesprávného provedení tohoto rozsudku – Přípustnost*
(Články 263 a 266 SFEU, čl. 340 druhý pododstavec SFEU)

6. *Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Protiprávnost — Škoda — Příčinná souvislost — Neexistence jedné z podmínek — Zamítnutí žaloby na náhradu škody v plném rozsahu*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU)
7. *Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Protiprávnost — Škoda — Příčinná souvislost — Důkazní břemeno*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU)
8. *Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Protiprávnost — Škoda — Příčinná souvislost — Pojem — Náklady na bankovní záruku vyplývající z volby podniku nezaplatit pokutu uloženou Komisí — Nedostatek přímé příčinné souvislosti*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU)
9. *Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Skutečná a určitá škoda způsobená protiprávním aktem — Majetková újma vyplývající z protiprávního rozhodnutí Komise o uložení pokuty za protisoutěžní jednání — Břemeno spojené s úhradou pokuty, jež nenesla žalující strana — Neexistence skutečné újmy*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU)
10. *Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Protiprávnost — Dostatečně závažné porušení unijního práva — Porušení, jehož se dopustil unijní soud v rámci rozhodnutí, které může být předmětem kasačního opravného prostředku — Vyloučení — Výjimka — Existence závažných soudních nedostatků*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU)
11. *Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Dostatečně závažné porušení právní normy, která přiznává práva jednotlivcům — Právní norma, která přiznává práva jednotlivcům — Pojem — Nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování unijním soudem — Zahrnutí — Kritéria pro posouzení*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 47 druhý pododstavec)
12. *Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Příčinná souvislost — Pojem — Náklady na bankovní záruku vyplývající z volby podniku nezaplatit pokutu uloženou Komisí — Nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování unijním soudem v případě žaloby uvedeného podniku — Existence příčinné souvislosti — Podmínky*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU)
13. *Mimosmluvní odpovědnost — Škoda — Náhrada — Zohlednění měnového znehodnocení — Kompenzačními úroky a úroky z prodlení — Způsob výpočtu*
(Článek 340 druhý pododstavec SFEU)
1. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 18)

2. Ve zvláštním případě žaloby na náhradu škody vzniklé údajně z důvodu případného nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování unijních soudů musí být počátek běhu pětileté promlčecí lhůty stanovené v článku 46 statutu Soudního dvora, pokud rozhodnutí ukončilo spornou dobu soudního rozhodování, stanoven na den, kdy bylo toto rozhodnutí přijato. Takový den totiž představuje určité datum stanovené na základě objektivních kritérií. Zaručuje dodržení zásady právní jistoty a umožňuje ochranu práv žalující strany.

(viz bod 26)

3. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 32, 35)

4. V případě průběžně vznikající škody se promlčení uváděné v článku 46 statutu Soudního dvora uplatní v závislosti na datu úkonu, kterým bylo promlčení přerušeno, na období předcházející o více než pět let tomuto datu, aniž jsou tím dotčeny případné nároky vzniklé během následujících období. Takový průběžně vznikající charakter má nemajetková újma poškození dobrého jména. I když poškození dobrého jména může mít různé formy, je obecně újmou, která se každodenně obnovuje a trvá tak dlouho, dokud není odstraněna udávaná příčina takového poškození. Tak je tomu zejména v případě, kdy tvrzené poškození dobrého jména má údajně kořeny v rozhodnutí Komise, které bylo původně přijato a zveřejněno prostřednictvím tiskové zprávy a posléze zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ve formě shrnutí.

(viz body 39, 42, 43)

5. Žaloba na náhradu škody související s mimosmluvní odpovědností Unie za jednání nebo opomenutí jejích orgánů byla zavedena jako autonomní procesní prostředek ve vztahu k ostatním soudním žalobám, který má v rámci systému procesních prostředků zvláštní funkci a podléhá podmínkám výkonu stanoveným s ohledem na jeho zvláštní účel.

Co se týče žaloby na náhradu škody z důvodu údajného ušlého zisku v důsledku údajného dostatečně závažného porušení zásady rovného zacházení v rozhodnutí Komise, které bylo zrušeno rozsudkem unijního soudu, platí, že domáhá-li se žalující strana náhrady újmy, která je odlišná od té, jež podle ní pramení z nesprávného provedení zrušovacího rozsudku ze strany Komise, a která jde kromě toho nad rámec částek vyplacených Komisí za účelem provedení tohoto rozsudku, nemá tento návrh stejný účel ani účinek jako případná žaloba na neplatnost podaná proti prováděcímu opatření přijatému Komisí, a nemůže proto být považován za nepřijatelný z důvodu zneužití řízení.

(viz body 53, 63, 64)

6. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 75, 76, 154)

7. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 81, 82)

8. Co se týče návrhu na náhradu škody údajně vzniklé v důsledku údajného dostatečně závažného porušení zásady rovného zacházení v rozhodnutí Komise, kterým byla uložena pokuta za protisoutěžní jednání, platí, že žalující strana nemůže platně tvrdit, že náklady na bankovní záruku, které uhradila, jsou přímým důsledkem protiprávnosti tohoto rozhodnutí, jelikož se po přijetí uvedeného rozhodnutí rozhodla nesplnit v plném rozsahu povinnost okamžitě zaplatit pokutu, ale zřídit bankovní záruku na část pokuty v souladu s možností nabídnutou Komisí.

Škoda, kterou uplatňuje, totiž vyplývá přímo a jednoznačně z její vlastní volby nesplnit povinnost uhradit pokutu v plném rozsahu. Pokud by se žalující strana rozhodla pro okamžité zaplacení celé pokuty, vyhnula by se nutnosti platit náklady na bankovní záruku na částku nezaplacené pokuty. Proto je třeba vyloučit existenci dostatečně přímé příčinné souvislosti mezi údajným dostatečně závažným porušením zásady rovného zacházení ve sporném rozhodnutí a úhradou nákladů na bankovní záruku.

(viz body 91–93)

9. Co se týče návrhu na náhradu škody údajně vzniklé v důsledku protiprávního rozhodnutí Komise o uložení pokuty za protisoutěžní jednání, platí, že jelikož žalující strana osobně nenesla břemeno spojené s úhradou této pokuty, nemůže zjevně tvrdit, že jí vznikla skutečná a určitá škoda spočívající v rozdílu mezi úroky vyplacenými Komisí z části pokuty, o které unijní soud v konečném důsledku rozhodl, že byla vybrána neoprávněně, na straně jedné, a příjmy, které mohla žalující strana získat, pokud by namísto zaplacení dotčené částky Komisi tuto částku investovala do své činnosti, na straně druhé.

(viz bod 103)

10. Odpovědnost Unie nemůže vzniknout v důsledku obsahu soudního rozhodnutí, které nebylo vydáno unijním soudem rozhodujícím v nejvyšším stupni, a proto může být předmětem kasačního opravného prostředku. Tímto závěrem není dotčena možnost, aby se žalující strana ve výjimečných případech domáhala určení odpovědnosti Unie kvůli závažným soudním nedostatkům, zejména procesní nebo administrativní povahy, které ovlivňují činnost unijního soudu.

(viz body 122, 124)

11. Řízení, které proběhlo před Tribunálem ve věci týkající se hospodářské soutěže, porušuje čl. 47 druhý pododstavec Listiny základních práv Evropské unie tím, že překročilo přiměřenou lhůtu soudního rozhodování o 26 měsíců, což představuje dostatečně závažné porušení právní normy Unie, jejímž cílem je přiznání práv jednotlivcům.

Přiměřenost doby od ukončení písemné části řízení do zahájení ústní části řízení totiž závisí zvláště na složitosti sporu, jakož i na jednání účastníků řízení a na tom, zda se vyskytnou námitky a překážky v průběhu řízení. Pokud jde o složitost sporu, především platí, že pro posouzení věcí, které se týkají aplikace práva hospodářské soutěže, je v zásadě přiměřená doba 15 měsíců od ukončení písemné části řízení do zahájení ústní části řízení. Mimoto paralelní projednávání spojených věcí nemůže v projednávané věci odůvodnit prodloužení doby mezi ukončením písemné části řízení a zahájením jeho ústní části. Konečně, delší dobu trvání řízení v projednávané věci neodůvodňuje ani stupeň skutkové, právní a procesní složitosti dané věci. Mezi ukončením písemné části řízení a zahájením ústní části řízení nebylo totiž řízení ani přerušeno, ani prodlouženo přijetím jakéhokoli organizačního opatření ze strany Tribunálu. Pokud jde o jednání účastníků řízení a výskyt námitek či překážek v průběhu řízení, doba mezi ukončením písemné části řízení a zahájením ústní části řízení nebyla takovým jednáním ani výskytem takových námitek či překážek nikterak ovlivněna.

Z doby 41 měsíců mezi ukončením písemné části řízení a zahájením jeho ústní části je tedy patrné období neodůvodněné nečinnosti v délce 26 měsíců.

(viz body 133–137, 139)

12. Ve věci týkající se rozhodnutí Komise, kterým se ukládá pokuta za protisoutěžní jednání, existuje mezi nedodržením přiměřené lhůty soudního rozhodování unijním soudem a vznikem škody, která byla žalující straně způsobena v důsledku toho, že hradila náklady na bankovní záruku během doby, která odpovídá překročení této přiměřené lhůty soudního rozhodování, vztah příčiny a následku. Zaprvé, v okamžiku, kdy žalující strana podala žalobu v dotčené věci, a v okamžiku, kdy zřídila

bankovní záruku, bylo totiž nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování nepředvídatelné. Žalobkyně mimoto mohla legitimně očekávat, že její žaloba bude projednána v přiměřené lhůtě. Žalující strana mimoto mohla legitimně očekávat, že její žaloba bude projednána v přiměřené lhůtě. Zadržet k překročení přiměřené lhůty soudního rozhodování v dotčené věci došlo po prvotním rozhodnutí žalující strany zřídit bankovní záruku. Souvislost mezi překročením přiměřené lhůty soudního rozhodování a úhradou nákladů na bankovní záruku za dobu, která odpovídá tomuto překročení, tak nemohla být narušena původní volbou žalující strany okamžitě neuhradit část pokuty uložené rozhodnutím Komise a zřídit bankovní záruku.

(viz bod 160)

13. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 167–169)